

สาขาที่ 9 สาขาการจัดการสุขภาพชุมชน

ส่วนที่ 2 การประเมินตามหลักเกณฑ์ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา 100 คะแนน

1. ความรู้ที่จำเป็นในสาขาที่คัดเลือก (20 คะแนน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือ × หน้าข้อความต่อไปนี้

..... 1.	หมู่บ้านจัดการสุขภาพ หมายถึง หมู่บ้านที่คนในหมู่บ้านมีกระบวนการในการดำเนินงานร่วมกันในการวางแผนด้านสุขภาพ การจัดการงบประมาณเพื่อพัฒนาสุขภาพ จัดกิจกรรมสุขภาพและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน
..... 2.	การพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินงานพัฒนาเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงสุดและแตกต่างกับหมู่บ้านจัดการสุขภาพ
..... 3.	การจัดทำแผนด้านสุขภาพของหมู่บ้าน ต้องให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นผู้จัดทำให้กับหมู่บ้าน
..... 4.	การแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของหมู่บ้าน สามารถจัดทำแผนเพื่อประสานขอรับการสนับสนุนจาก อบต./ เทศบาลหน่วยงานอื่นๆ และการระดมทุนภายในชุมชนเอง
..... 5.	อสม. เป็นองค์กรเดียวที่ต้องดำเนินงานพัฒนาสุขภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาหมู่บ้านจัดการสุขภาพ
..... 6.	การถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ประชาชนและการจัดกิจกรรมเฝ้าระวังโรคในชุมชน เป็นบทบาทสำคัญของ อสม. ในการจัดการสุขภาพ
..... 7.	แผนสุขภาพของหมู่บ้าน ต้องกำหนดจากการระดมความคิดร่วมกันของประชาชน โดยใช้ข้อมูลจากสภาพปัญหาและความต้องการของคนชุมชน
..... 8.	ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการใช้เงิน งบประมาณงานสาธารณสุขมูลฐาน 10,000 บาท ได้แก่ อสม./ อบต./ เทศบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนในชุมชน
..... 9.	การจัดกิจกรรมด้านสุขภาพในชุมชน ควรดำเนินการตามรูปแบบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเท่านั้น
..... 10.	การประเมินหมู่บ้านจัดการสุขภาพ ต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเท่านั้น

2. การมีส่วนร่วมและความสามารถในการพัฒนาหมู่บ้านจัดการสุขภาพ (20 คะแนน)

คำชี้แจง การประเมินตามเกณฑ์ต่อไปนี้ ดำเนินการด้วยการสัมภาษณ์ อสม. ผู้เข้ารับการคัดเลือกและผู้ที่เกี่ยวข้อง สังเกตข้อมูลที่บันทึกไว้ หรือสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติ

2.1 ประสพการณ์และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน

- มีประสพการณ์ น้อยกว่า 5 ปี โปรดระบุ (บทบาท/ พฤติกรรมในการพัฒนาหมู่บ้าน)
- มีประสพการณ์ มากกว่า 5 ปี โปรดระบุ (บทบาท/ พฤติกรรมในการพัฒนาหมู่บ้าน)
- อื่นๆ โปรดระบุ .....

2.2 การสร้างและบริหารเครือข่ายในการพัฒนาหมู่บ้าน

- ไม่ได้ดำเนินการ   ดำเนินการ โปรดระบุกระบวนการและผลผลิต.....
- พร้อมให้ระบุหรืออธิบายวิธีการและบทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 ด้านกระบวนการ จปฐ.

- มีความรู้ ความเข้าใจแต่ไม่ได้ร่วมดำเนินการ
- มีบทบาทและมีส่วนร่วมดำเนินการ โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

พร้อมให้ระบุหรืออธิบายวิธีการและบทบาทในการค้นหาปัญหา (การวิเคราะห์ชุมชน)

2.4 กระบวนการวางแผนพัฒนาสุขภาพ

- ไม่ได้ร่วมดำเนินการ มีบทบาทและมีส่วนร่วมดำเนินการ โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

พร้อมให้ระบุหรืออธิบายวิธีการและบทบาทในการทำแผนชุมชน

2.5 การจัดกิจกรรมแก้ปัญหาและพัฒนาสุขภาพ

- ไม่ได้ร่วมดำเนินการ มีบทบาทและมีส่วนร่วมดำเนินการ โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

2.6 การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านสุขภาพ

- ไม่แสดงบทบาทชัดเจน
- มีบทบาทในการเป็นผู้นำขับเคลื่อนชุมชน เรื่อง โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

พร้อมให้ระบุหรืออธิบายบทบาทของตนเองในการเป็นผู้นำในการจัดการสุขภาพชุมชนหรือแสดงภาวะผู้นำของตนเองให้ประจักษ์ต่อคณะกรรมการ

2.7 การพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ

- ไม่ได้ดำเนินการ มีบทบาทและมีส่วนร่วมดำเนินการ โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

พร้อมให้ระบุหรืออธิบายวิธีการการทำงานเป็นทีม

2.8 การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการสุขภาพชุมชน

- ไม่ได้ดำเนินการ มีบทบาทและมีส่วนร่วมดำเนินการ โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

2.9 การบูรณาการการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

- ไม่ได้ร่วมดำเนินการ มีบทบาทและมีส่วนร่วมดำเนินการ โปรตระบุ.....
- อื่นๆ โปรตระบุ.....

3. ความสามารถของ อสม. ในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของ อสม. เกี่ยวกับสาขาที่เข้ารับการศึกษา เรื่องการจัดการสุขภาพชุมชน (20 คะแนน)

ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิค

- 3.1 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม
- @ กลุ่มทั่วไป ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม
- @ กลุ่มผู้ป่วย ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม
- @ กลุ่มเสี่ยง ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม
- @ กลุ่มเด็กและเยาวชน ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม
- @ กลุ่มผู้ขาดโอกาส ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม
- @ กลุ่ม อสม.และผู้นำชุมชน ไม่ครอบคลุม ครอบคลุม

แผนการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าถึงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

- ไม่มี มี ระบุ .....

3.2 สารที่ถ่ายทอดความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ

- @ สถานการณ์ เหตุปัจจัย ความเสี่ยง ปัญหาและต้นทุนของชุมชน
 ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุชื่อเรื่อง/สารที่ให้ .....
- @ สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของประชาชน ในการจัดการสุขภาพตนเองและชุมชน
 ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุชื่อเรื่อง/สารที่ให้ .....
- @ องค์กรที่เกี่ยวข้องหรือมีบทบาทหน้าที่ด้านการจัดการสุขภาพชุมชน
 ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ .....
- @ ข้อมูลชุมชนและการจัดทำแผนชุมชน
 ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ .....

3.3 วิธีการและเครื่องมือในการถ่ายทอดรู้ ข้อมูล ข่าวสาร

3.3.1 การมี/แสวงหาช่องทาง/วาระ/โอกาสในการถ่ายทอด

- ไม่มี / แสวงหาช่องทาง / วาระ / โอกาส ในการถ่ายทอด
- มี / แสวงหาช่องทาง / วาระ / โอกาส ในการถ่ายทอด

3.3.2 ใช้สื่อในการถ่ายทอด

- ไม่ใช้ประโยชน์จากสื่อชุมชน ใช้ประโยชน์จากสื่อชุมชน ระบุ .....
- ใช้สื่อต่างๆ ระบุ ..
- สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ IT
- สื่อมวลชน สื่อประสม

- 3.6.2 มีการระดมทุน/งบประมาณ และบริหารจัดการที่ดี (มีแผน / มีกรรมการ / มีการประเมินผล)
 ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.6.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น / องค์กรชุมชน ให้การสนับสนุน
 ไม่ให้การสนับสนุน เพราะ ..... ให้การสนับสนุน ระบุ .....
- 3.6.4 ชุมชนรับรู้สถานการณ์/ปัญหาของตนเอง
 ไม่มีการรับรู้ มีการรับรู้ ระบุ .....
- 3.6.5 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันดำเนินการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา
 ไม่มีส่วนร่วม มีส่วนร่วม ระบุ .....
- 3.6.6 มีการประเมินผล / สรุบบทเรียน ด้านการถ่ายทอด
 ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.7 ได้รูปแบบการพัฒนาการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับพื้นที่ / สถานการณ์ / ปัญหา
 ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.8 มีการขยายผลรูปแบบการถ่ายทอดสู่การสร้างพลังชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง
 ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.8.1 มีการสร้างมาตรการทางสังคมโดยชุมชน ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.8.2 ได้รับหรือมีการพัฒนาทักษะด้านการถ่ายทอดแก่ทีมงาน ไม่มี มี ระบุ.....
- 3.8.3 มีการผลิตสื่อชุมชน / ใช้สื่อชุมชน ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.8.4 มีการประเมินผลสื่อชุมชน ไม่มี มี ระบุ .....
- 3.8.5 จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง ไม่มี มี ระบุ .....
- การถ่ายทอดเทคนิค วิธีการดำเนินงานสู่เครือข่ายอื่นๆ (best practice)*
 ไม่มี มี ระบุ .....

ความสามารถในด้านการบริหารจัดการ

- 1) ให้ระบุหรืออธิบายวิธีการที่จะทำให้ “ชุมชนมาเป็นเจ้าของเรื่องการจัดการสุขภาพชุมชน” ร่วมกันได้
- 2) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการสร้างให้คนในชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ว่า การจัดการสุขภาพชุมชนเกิดขึ้นได้อย่างไร บุคคล ครอบครั้ว ชุมชน มีส่วนร่วมได้อย่างไร
- 3) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการทำให้กลุ่มอื่นในชุมชน(มากกว่า อสม.) ได้เข้ามามีความคิดร่วมทำ เรื่องการจัดการสุขภาพชุมชนและสนับสนุนการดำเนินงานได้
- 4) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการบรรจุเรื่องการจัดการสุขภาพชุมชนเข้าสู่การสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรภายนอก

4. การปฏิบัติตัวของ อสม. ในการจัดการสุขภาพชุมชน (20 คะแนน)

4.1 การปฏิบัติตัว เพื่อการจัดการสุขภาพชุมชน

๑ การปฏิบัติตัวเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา

ไม่มีการดำเนินการค้นคว้าอื่น นอกจากรับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่

มีการดำเนินการค้นคว้าจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากการรับรู้จากเจ้าหน้าที่ ระบุ .....

๒ ทศนคติ แรงจูงใจของ อสม. เรื่อง การจัดการสุขภาพชุมชน

ทำตามหน้าที่ที่หมอบอกให้ทำ อื่นๆ ระบุ .....

๓ ความตระหนักและปกป้องสิทธิในฐานะสมาชิกของชุมชนและแกนนำด้านสุขภาพ

ไม่ตระหนัก มีความตระหนัก ระบุ .....

๔ การสำรวจ ข้อมูลพื้นฐาน ค้นหาปัจจัยเสี่ยง กลุ่มเป้าหมาย ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์การ

จัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ ระบุ .....

๕ การบ่งชี้เหตุปัจจัย ความเสี่ยงของชุมชนในด้านการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ ระบุ .....

๖ การกำจัดความเสี่ยง แหล่งปัญหาและการตัดวงจรการเกิดปัญหาด้านการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ

๗ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ

4.2 กิจกรรมในครอบครัว เพื่อการจัดการสุขภาพชุมชน

๑ กิจกรรมในครอบครัวที่ทำร่วมกันของสมาชิก เพื่อการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ .....

๒ กิจกรรมในการเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ .....

๓ กิจกรรมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพชุมชน เมื่อมีคนในครอบครัวได้รับไม่ได้มี

ส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพของชุมชนหรือได้รับผลกระทบจากการจัดการสุขภาพของชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ .....

4.3 กิจกรรมที่ อสม. การประสานงาน/การดำเนินกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่นๆ

ไม่มี มี ระบุ .....

๑ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนได้

ไม่มี มี ระบุ .....

๒ กิจกรรมมีความครอบคลุมทุกกลุ่มหรือไม่

ไม่มี มี ระบุ .....

@ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับองค์กรอื่นๆ

ไม่มี มี ระบุ .....

4.4 กิจกรรมของ อสม. เกี่ยวกับการจัดการสุขภาพชุมชน

4.4.1 สถานการณ์การจัดการสุขภาพชุมชน (ประเมินความสอดคล้องระหว่างปัญหากับกิจกรรมการแก้ไข้ปัญหา)

@ สามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน (มีข้อมูลและสถานการณ์สนับสนุน)

ไม่สามารถระบุปัญหาได้ ระบุปัญหาได้

@ มีแผนงานโครงการแก้ไข้ปัญหา

ไม่มี มี ระบุ .....

@ การระดมทุนจากภายในและภายนอกหน่วยงานในการแก้ไข้ปัญหา

ไม่มี มี ระบุ .....

@ การใช้เทคโนโลยีชุมชน / ภูมิปัญญาภายนอกหน่วยงานในการแก้ไข้ปัญหา

ไม่มี มี ระบุ .....

@ กิจกรรมที่ดำเนินการที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสามารถวัดผลได้

ไม่มี มี ระบุ .....

@ การประเมินผลการดำเนินงาน / การเผยแพร่ความรู้ / การจัดการความรู้

ไม่มี มี

4.4.2 กิจกรรมที่ อสม. ทำเพื่อการจัดการสุขภาพชุมชน

@ ระบุกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือความต้องการของชุมชนพร้อมเอกสารอ้างอิงที่เป็นรูปธรรม

ไม่มี มี ระบุ .....

@ ระบุกิจกรรมและโครงสร้างการดำเนินงานในการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มี มี ระบุ .....

@ ระบุการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ ระบุ .....

@ ระบุกิจกรรมในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของประชาชน

ไม่มี มี ระบุ .....

@ ระบุกิจกรรมหรือวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับพฤติกรรมของประชาชนและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อเกิดการเกิดปัญหาด้านการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มี มี ระบุ .....

@ ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการเป็นผู้นำในการสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ .....

๑ ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการจัดระบบเฝ้าระวังปัญหาด้านการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มี มี ระบุ .....

๒ ระบุกิจกรรมหรือมาตรการทางสังคมที่ใช้ในการดำเนินงานการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มี มี ระบุ .....

๓ ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการสร้างและบริหารเครือข่าย เพื่อการจัดการสุขภาพชุมชน

ไม่มี มี ระบุ .....

4.4.3 กิจกรรมที่ อสม. การประสานงาน/การดำเนินกิจกรรมการจัดการสุขภาพชุมชนร่วมกับองค์กรอื่นๆ

ไม่มี มี ระบุ .....

๑ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนได้

ไม่มี มี ระบุ .....

๒ กิจกรรมมีความครอบคลุมทุกกลุ่มหรือไม่

ไม่มี มี ระบุ .....

๓ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับองค์กรอื่นๆ

ไม่มี มี ระบุ .....

5. ผลงาน ความสำเร็จและสิ่งทีภาคภูมิใจที่เป็นรูปธรรมเด่นชัดในสาขาการจัดการสุขภาพชุมชนให้ยกตัวอย่างให้ชัดเจนอย่างน้อย 1 กิจกรรม (20 คะแนน)

๑ ที่มาของปัญหา อ้างอิงข้อมูลและสถานการณ์ .....

๒ จุดหมายปลายทางของการดำเนินกิจกรรม/การจัดการสุขภาพชุมชน .....

๓ การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ระบุบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย .....

๔ ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

ผลงานการแก้ไขปัญหา ใน 3 ด้านเป็นอย่างน้อย ได้แก่

1) การแก้ไขปัญหาของชุมชน การส่งเสริมสุขภาพและการเฝ้าระวังชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

2) การแก้ไขปัญหาด้านผู้ป่วย ด้วยการไม่เพิ่มหรือลดจำนวนผู้ป่วย

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3) การแก้ไขปัญหาในกลุ่มเสี่ยง

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

ผลงานเชิงประจักษ์ ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตตามจุดหมายปลายทาง ตลอดจนการ

ได้รับรางวัลจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆทุกระดับ โปรตรระบุพร้อมแสดงหลักฐาน

.....

4) การสร้างระบบสื่อสารข้อมูล เพื่อการเฝ้าระวังของชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

@ ผลงานดีเด่น นอกเหนือจากการจัดการสุขภาพชุมชนพื้นฐาน ได้แก่
มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน ในการจัดการสุขภาพชุมชน เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะของชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

มีการสร้างอาชีพรายได้ให้กลุ่ม พร้อมกับ การจัดการสุขภาพชุมชน เช่น รวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมวิถีชีวิตตาม
 แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสุขภาพพอเพียง

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

@ แนวทางการดำรงความยั่งยืนของกิจกรรมหรือตัวชี้วัดที่แสดงความต่อเนื่องของการดำเนินงานใน
 อนาคต .....

@ แผนงาน / โครงการที่จะดำเนินงานต่อไปในการจัดการสุขภาพชุมชน .....

@ ระบบส่งต่อการพัฒนาหรือการสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ
 สุขภาพชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

*****